

38062

030051883

Slavnemu

načelnistvu bratovske skladnice

v

Zagorju ob Savi.

Vsako leto je primoran podpisani bratovsko-skladnični zdravnik prositi slavno načelnistvo bratovske skladnice za primerno nagrado, ker število članov bratovske skladnice in njihovih svojcev leto za letom raste, plača za zdravila in zdravniško pomoč je pa vedno ista.

V pogodbah sklenjenih med zdravnikom in načelstvom bratovske skladnice dne 7. oktobra 1899 in 6. januarja 1901 določilo se je kot letni pavšal za zdravniško pomoč in zdravila za 600 do 700 članov in njihovih družin (žene in otroci do štirinajstega leta) okroglo 1200 oseb, torej skupno za 1900 oseb znesek 6000 K (šest tisoč kron). Razume se samo ob sebi, da bi bratovska skladnica, če bi se zmanjšalo število članov, zdravniku toliko manj plačala, kar se je prejšnjemu zdravniku tudi enkrat dogodilo. Nasproti je pa, če se število članov poveča, bratovska skladnica zavezana zdravniku toliko več doplačati, da ne bo trpel škode, ker je določeni (fiksirani) letni pavšal že tako sam na sebi za toliko število udeležencev malenkosten.

V pretečnem letu 1907. je znašalo število delavcev, kateri so bili člani bratovske skladnice, povprečno 964 na mesec (januar 1000, februar 996, marec 999, april 973, maj 966, junij 952, julij 941, avgust 936, september 918, oktober 941, november 959, december 987). Število žen koncem leta 1907. je 501, udov 130 in otrok 1158. Skupno torej 2753 oseb, katere so navezane na podpisanega bratovsko-skladničnega zdravnika.

Bratovska skladnica je torej vže vsled gori omenjenih pogodb zavezana plačati svojemu zdravniku koncem leta 1907. še 2693 K (dvatisoč šeststo devetdesetintri krone), ker, če je plačala za 1900 ljudi 6000 K, pride na 2753 oseb 8693 K.

Tudi če bi se računilo samo po delavcih, katerih je sedaj 264 več, bi morala bratovska skladnica doplačati vsaj še 2263 K.

Sedanja plača zdravnikova ni nikakor primerna. Povsod so zdravniki drugače, in sicer boljše plačani. Tako na primer je plačala tukajšnja okrajna bolniška blagajna v letu 1906. za 700 letnih članov (brez družinskih udov) zdravniku 2448 K, za zdravila je dala 3000 K, torej skupno 5448 K, tako da pride na osebo letno 7 K 78 v. Ker ima bratovska skladnica enaka pravila in enake zahteve, bi morala ona za 2753 ljudi plačati letno 19.218 K (devetnajsttisoč dvestoinosemnajst kron).

Seveda, da bi šlo v blagajni potem težko. A temu bi se precej odpomoglo, če bi se uveljavil § 20. pravil bratovske skladnice, ki je dosedaj samo na papirju, in ki se glasi:

Posebne prednosti.

§ 20.

Svojci bratovsko-skladničnih članov, kakor tudi vpokojenci in njih svojci imajo pravico pristopiti v svrhu proste zdravniške pomoči in zdravil k bolniški blagajni bratovske skladnice.

V ta namen morajo plačevati člani v bratovsko skladnico (bolniško blagajno) razen v § 19. določenega bolniško-blagajničnega prispevka, oziroma vpokojenci za vsako zavarovano osebo osem vinarjev na teden.

Za tem načinom zavarovane osebe se začenja pravica do omenjenih podpor šele po preteku šestih tednov, odkar so jih zglasili bratovsko-skladnični člani, oziroma vpokojenci, pri bolniški blagajni.

Zavarovanci, ki so bili že v času vstopa bolni, tudi po preteku šestih tednov nimajo pravice do nikake podpore.

Za zavarovane svojce bratovsko-skladniških članov ne plačuje rudniško podjetje nobenih prispevkov.

Sedaj pa vpraša podpisani slavno načelništvo: Kako se je mogla napraviti pogodba z zdravnikom za zdravljenje in zdravila, ko se ne plača za svojce niti vinarja v bolniško blagajno? Res je, da plača za te osebe konsumno društvo nekaj stotakov, a nikoli toliko, kakor postava zahteva. Če veljajo vsa druga pravila za bratovsko skladnico, zakaj pa ravno § 20. ne?

Svojcev bratovsko-skladniških članov je veliko in sicer:

1158 otrok
501 ženâ
124 žen vpokojencev
130 vdov
159 vpokojencev

Skupno 2072 oseb.

Če bi vplačala vsaka oseba 4 K 16 v na leto, bi dobila bratovska skladnica 8619 K 52 v.

In proč bi bil deficit, tudi če bi se dala zdravniku še enkrat tako velika plača kot dosedaj.

Sedaj pride pri bratovski skladnici za zdravnika in zdravila na osebo približno 2 K 60 v na leto ali 22 v na mesec. Ker plača rudnik polovico stroškov, torej se plača od osebe 11 v na mesec. Vprašam sedaj, kaj se hoče z 22 vinarji na mesec? Ali je ta denar za zdravila, ali je za zdravniško pomoč? Za eno, kakor za drugo je premajhen.

Če premogar zasluži mesečno 90 do 120 K, mislim, da se mu ne bo dosti poznalo, če bo plačal zdravniku recimo za štiri osebe mesto 44 v, potem 88 v na mesec.

Da se uredi razmere zdravnikove duhu časa primerno, se predlaga:
Slavno načelništvo bratovske skladnice skleni:

1. Bratovska skladnica plača svojemu bratovsko-skladničnemu zdravniku za zdravniško pomoč in za zdravila za svoje bolne člane letno 11.000 K (enajsttisoč kron), dokler ne presega število članov 1000 in svojcev (to je ženâ in otrok do štirinajstega leta) 1800, torej skupno 2800 oseb. V slučaju, da se število zviša, plača bratovska skladnica za vsakih 50 oseb 200 K več na leto.

2. Mineralne vode in obvezila plača bratovska skladnica, kakor dosedaj, posebej.

3. Za nad tri kilometre od zdravnikovega stanovanja oddaljene bolnike plača bratovska skladnica posebni honorar, in sicer 2 K za vsak obisk in za vožnjo 40 v od vsacega kilometra.

4. Pri vseh nočnih obiskih od osme ure zvečer do šestih zjutraj, pristoji zdravniku voz in obiskovalna taksa 2 K za osebo, kar plača bratovska skladnica.

5. Posebno težavne operacije, plačale se bodo posebej po minimalnem tarifu, kateri je veljaven za zdravnike na Kranjskem.

V Zagorju ob Savi, dne 12. januarja 1908.

Dr. Tomo Zarnik,
bratovsko - skladnični zdravnik.
